

Prinsippprogram 2014-2019

Friluftsliv

- en naturlig del av hverdagen for alle

PRINSIPPROGRAM 2014 - 2019

Visjon

Friluftsliv - en naturlig del av hverdagen for alle

Slagord

Vi har RÅD til friluftsliv

Dyrk friluftsliv - høst helse
Vi sitter inne med kunnskap om å være ute
Vi setter lavterskel friluftsliv høyt
Lokal forankring - sentral kontakt
Vi gjør Norge grønnere
Vi åpner for friluftsliv

Virksomhetsidé

Friluftsrådernes Landsforbund skal arbeide for allmenne friluftsinteresser nasjonalt, styrke medlemsfriluftsrådene faglig og økonomisk og være felles talerør.

Friluftsrådene skal ivareta friluftsoppgaver for medlemskommunene, og styrke friluftsarbeidet i sine regioner i nært samarbeid og forståelse med medlemskommuner og friluftsansjoner.

Omdømmeverdier

- Ubyråkratisk og resultatorientert - kort vei fra idé til handling
- Samarbeid og samhandling - en utstrakt delingskultur
- Åpen og inkluderende internt og eksternt - vi gjør andre gode
- Positivitet, trivsel og engasjement
- Kunnskapsbasert, natur- og miljøvennlig
- Viktig samfunnsaktør - innen friluftsliv, folkehelse og læring i friluft

Hovedmål

FL skal arbeide for at alle har mulighet til friluftsliv som trivsels-, helsefremmende og miljøvennlig aktivitet. Dette gjøres ved å støtte arbeidet i tilsluttede friluftsråd og gjennom egne tiltak.

Prinsipper

1. Interkommunale friluftsråd

FL skal være serviceorgan for medlemsfriluftsrådene og fremme deres interesser.

FL skal støtte tilsluttede friluftsråd organisatorisk, faglig og økonomisk. Det skal gis likeverdig støtte uavhengig av organisatorisk modell og prioritering av arbeidsoppgaver. FL skal stimulere til effektivitet i friluftsrådene ved å bidra til vurdering av hensiktsmessig størrelse, samarbeidsløsninger og erfaringsutveksling.

FL skal stimulere til og støtte etablering av nye friluftsråd der det er lokal vilje til etablering.

FL skal, gjennom effektiv formidling av erfaringer og kunnskap, bidra til at friluftsrådene har et høyt faglig nivå.

FL skal samarbeide tett med friluftsrådene for å fremme friluftsliv overfor nasjonale, regionale og lokale myndigheter. Til grunn for arbeidet ligger en arbeidsdeling der FL primært har ansvar for prinsipielle og nasjonale saker, mens friluftsrådene i første rekke har ansvar for regionale og lokale saker.

2. Samarbeid med sentrale myndigheter og organisasjoner

FL skal ivareta kontakt og samarbeid med relevante sentrale myndigheter og organisasjoner på vegne av friluftsrådene. FL skal fungere som bindeledd der det er naturlig. Arbeidet skal bygge på at friluftsrådene er samarbeidsorgan forankret i kommuner og fylker. FL skal ivareta samarbeidet med aktuelle organisasjoner internasjonalt og støtte friluftsråd som engasjerer seg internasjonalt.

3. Økonomiske vilkår for friluftsarbeidet

FL skal synliggjøre at kommuner, fylker og stat har et ansvar, også økonomisk, for friluftsarbeidet. FLs innsats skal i hovedsak rettes mot statlige finansieringsmuligheter. De enkelte friluftsrådene har hovedansvaret for fylkes- og kommunenivå.

FL skal arbeide for styrking av statens finansiering av friluftsarbeidet gjennom ordinære bevilgninger over statsbudsjettet og via spillemidler. Videre skal FL arbeide for at andre finansieringsmuligheter blir et supplement til disse.

FL skal fordele administrasjonsstøtte og andre statlige midler til friluftsrådene etter vedtatte retningslinjer. FL skal arbeide for at administrasjonsstøtte fra staten øker i takt med prisstigning, etablering av nye friluftsråd, nye medlemskommuner, folketallsøkning i medlemskommunene, nyskaping og aktivitetssøkning i friluftsrådene.

4. Friluftslivets verdi og plass i samfunnet

FL skal arbeide for at friluftsliv har en sentral plass i det norske samfunnet og er et viktig tema i samfunnsdebatten og på den politiske dagsorden. FL skal synliggjøre friluftslivets verdi for menneskers trivsel og livskvalitet. Friluftsliv skal være tema i forskning, og viktig virkemiddel i miljøvernarbeid, pedagogisk arbeid, kulturvernarbeid og folkehelsearbeid.

5. Allemannsretten

FL skal arbeide for å sikre og styrke allemannsretten angående ferdsel, opphold og høsting, og legge til rette for at allemannsrettens innhold blir kjent for befolkningen.

6. Friluftsliv i miljøvernarbeidet

FL skal synliggjøre og fremme den gjensidige avhengigheten mellom friluftsliv og øvrig miljøvernarbeid og utvise et bredt miljøengasjement, herunder ivareta klimaperspektivet når det er relevant.

FL skal arbeide for bevaring av områder for friluftsliv. Det skal være et særlig fokus på nærfriluftsområder og grønnstruktur i byer og tettsteder. FL skal arbeide for at naturmangfoldet bevares - og forvaltes slik at opplevelsensrikdommen for friluftsbrukerne blir størst mulig.

FL skal fremme friluftsliv som lite ressurskrevende og miljøvennlig aktivitet som ledd i utviklingen av bærekraftig livsstil. FL skal fremme ikke-motorisert ferdsel i naturen.

Foto: Lister Friluftsråd

Foto: Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal

7. Friluftsliv i barnehage og skole

FL skal arbeide for at friluftsliv har en naturlig plass i kroppsøvfaget, og at uteaktivitet er en godt brukt og akseptert læringsmetode innenfor flere fagområder i barnehage og skole. FL skal framheve fire gode grunner for uteaktivitet i barnehage og skole: Gode naturopplevelser og miljøbevissthet, virkelighetsnær læringsarena, økt fysisk aktivitet og bidrag til et bedre sosialt miljø. FL vil arbeide for en time fysisk aktivitet for alle hver dag i løpet av skolehverdagen.

FL skal i nært samarbeid med friluftsrådene arbeide for mer og bedre uteaktivitet i barnehager og skoler med hovedvekt på å øke personalets kompetanse. FL skal arbeide for at friluftsliv og stedsbasert læring blir en sentral del av innholdet i den nye lærerutdanninga.

8. Friluftsliv i folkehelsearbeidet

FL skal synliggjøre friluftslivets betydning for fysisk og mental helse. Kombinasjonen av fysisk aktivitet, naturopplevelser, ro og stillhet og arena for mestring og sosialt fellesskap, gjør friluftsliv til et enestående virkemiddel i folkehelsearbeidet. FL skal både vektlegge innsats som når hele befolkningen og innsats rettet mot spesielle grupper i befolkningen.

9. Friluftsliv som kulturarv

FL skal understreke at dagens friluftsliv henger nøye sammen med tidligere tiders bruk av naturen og er en del av vår kulturarv. FL skal arbeide for at tilrettelegging for friluftsliv ivaretar kulturminner, kulturmiljøer og aktiviteter, herunder lokaliteter tilknyttet historiske hendelser, tro og tradisjon, slik at disse blir en viktig del av friluftsopplevelsene. Friluftsliv kan i seg selv være viktig som handlingsbåren kunnskap knyttet til vår egen og andres kulturarv.

10. Tilgjengelig og mangfoldig friluftsliv

FL skal arbeide for at friluftsområder blir tilrettelagt slik at flest mulig, uavhengig av funksjonsnivå, kulturell bakgrunn, kjønn og alder, kan bruke naturen til rekreasjon, opplevelse og utfordrende aktivitet på sitt nivå. Videre skal FL stimulere til at friluftsrådene har aktivitetstilbud som flest mulig kan delta i.

Strategier

1. Allemannsretten

FL skal arbeide for sikring og styrking av allemannsretten. Innsatsen skal omfatte både politisk engasjement og samarbeid med organisasjoner og myndigheter.

FL skal:

- fokusere på allemannsretten i overordnede bestemmelser og lovgivning
- fokusere på alle naturtyper; skog, fjell, vann og vassdrag, kyst og sjø
- arbeide for å unngå unødvendige begrensninger i allemannsretten i naturvernområder eller i tilknytning til kulturminner
- bidra til formidling av kunnskap om allemannsretten
- fokusere særskilt på å legge til rette for ferdsel i bebygde områder og nærmiljøer
- fastholde at allment friluftsliv basert på allemannsretten og bruk av offentlige friluftsområder er gratis
- være restriktiv i forhold til innføring av avgifter og andre former for brukerbetaling, men akseptere at dette skjer for bruk av særskilte tilretteleggingstiltak så lenge betalingen samsvarer med investerings- og driftsutgifter for tiltaket

2. Arealer

FL skal arbeide for å opprettholde og styrke arealgrunnlaget for friluftsliv. Innsatsen skal omfatte både politisk engasjement og samarbeid med organisasjoner, myndigheter og grunneiere.

FL skal:

- fokusere på arealenes betydning for friluftslivet i planer, utredninger og lovgivning
- stimulere friluftsrådene til helhetlig arbeid for å ta vare på arealer for friluftsliv gjennom verdikartlegging, sikring og medvirkning i planarbeid
- særskilt arbeide for gode økonomiske vilkår og overordnede planer for sikringsarbeidet i samarbeid med andre myndigheter
- ha særlig fokus på nærområdene i miljøvern-, klima- og i folkehelseperspektiv
- fokusere på konsekvenser for allmennheten ved omgjøring av utmark til innmark og arbeide for at det legges til rette for ferdsel og opphold når utmark omgjøres til innmark
- arbeide for, blant annet i skogsertifiseringsarbeidet, at opplevelsesaspektet i friluftsliv blir ivaretatt i naturen
- være spesielt oppmerksom på utviklingen i strandsonen med hensyn til arealpress, interessekonflikter og tilretteleggingsbehov
- tilstrebe et konstruktivt samarbeid med grunneiere

Foto: Jæren Friluftsråd

3. Anlegg – tilrettelegging og drift

FL skal støtte opp om friluftsrådernes arbeid med miljøvennlig tilrettelegging og drift av små og store anlegg for friluftsliv.

FL skal:

- engasjere seg politisk for synliggjøring av drift som viktig oppgave
- vektlegge naturvennlig tilrettelegging
- vektlegge tilgjengelighet for flest mulig
- stimulere til overordnede planer for tilrettelegging av friluftsområder med fokus på tilrettelegging i og nær boområder
- stimulere friluftsrådene til økt fokus på tilrettelegging, skilting og merking av ferdselsårer som stier, turveger, skiløyper og ruter for padling og roing
- fokusere på gode løsninger for ferdsel, opphold og høsting i verneområder uten at verneverdiene trues
- stimulere friluftsrådene til synliggjøring av kulturminner
- samle og koordinere ideer for tilrettelegging i idébank på nettet
- presisere at anleggene ikke må virke privatiserende

4. Aktivitet

FL skal støtte opp om friluftsrådernes arbeid med å informere om og stimulere til friluftsliv og gjennomføre aktivitetstiltak.

FL skal:

- utvikle felles informasjonstiltak, som nettportal, for å synliggjøre friluftsrådernes friluftsområder og aktivitetstilbud bedre
- arbeide for støtteordninger som gjør at tiltakene kan nå flest mulig ved å være rimelige eller gratis
- vektlegge tiltak for barn og ungdom
- synliggjøre og vektlegge friluftsliv som lavterskelaktivitet i folkehelsearbeidet
- vektlegge lite ressurskrevende, naturvennlig aktivitet i og nær bosteder
- stimulere friluftsrådene til å utnytte kulturminner som turmål
- legge til rette for at friluftsrådene kan informere om og stimulere til miljøvennlig ferdsel, opphold og høsting i egen region
- koordinere fellestiltak for friluftsrådene

www.friluftsrad.no

Foto: Friluftsrådet Vest

Friluftsrådenes Landsforbund